

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Metodoloxía da investigación por enquisas	Código	615G01303	
Titulación	Grao en Socioloxía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencia Política da Administración			
Coordinación	Golías Pérez, Montserrat	Correo electrónico	montserrat.golias@udc.es	
Profesorado	Golías Pérez, Montserrat	Correo electrónico	montserrat.golias@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O obxectivo desta materia, é coñecer todos os procesos na realización dunha investigación mediante enquisas. Desde a elección da técnica, o seu deseño, aplicación e a análise dos resultados. Coñecer a utilización desta metodoloxía non só no ámbito académico ou da investigación social, senón tamén noutros ámbitos profesionais.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A5	Aprendizaje de los conceptos y de las técnicas estadísticas aplicadas a la sociedad humana.
A7	Conocimiento y dominio de la metodología de las ciencias sociales y de sus técnicas básicas y avanzadas (cuantitativas y cualitativas) de investigación social; con especial atención a los aspectos de muestreo y de los programas informáticos de aplicación.
A8	Análisis de las transformaciones y evolución de las sociedades contemporáneas.
A9	Análisis de los principales conceptos y generalizaciones sobre la sociedad humana y sus procesos.
A13	Habilidades para la evaluación y realización de estudios de calidad y satisfacción.
A14	Capacidades en elaborar, utilizar, e interpretar indicadores sociales e instrumentos de medición social.
A15	Conocimientos y habilidades para plantear y desarrollar una investigación aplicada en las diferentes áreas de la sociedad.
A16	Conocimientos y habilidades técnicas para la producción y el análisis de los datos cuantitativos y cualitativos.
A17	Conocimientos y habilidades en la búsqueda de información secundaria en las diferentes fuentes (instituciones oficiales, bibliotecas, internet, etc.).
A18	Capacidades en evaluar los proyectos de políticas públicas y de intervención social, así como sus resultados.
A19	Capacidades para definir, localizar y contactar la población objeto de integración social.
A26	Saber elegir las técnicas de investigación social (cuantitativas y cualitativas) pertinentes en cada momento.
A27	Conocimientos y habilidades de las técnicas de muestreo y de trabajo de campo.
B1	Capacidad de organización y planificación.
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B4	Resolución de problemas.
B5	Capacidad de gestión de la información.
B13	Razonamiento crítico.
B25	Capacidades para relacionar los conocimientos de la sociología y de otras disciplinas afines.
B26	Capacidades en reconocer el carácter global y local de los fenómenos sociales.
B27	Capacidades en reconocer la complejidad de los fenómenos sociales.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.
C6	Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.
C8	Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Ser capaz de deseñar un proxecto completo de investigación, dende o principio ao final.	A5 A7 A14 A16 A17 A26 A27	B3 B5	C3 C8
A27 Coñecementos e habilidades das técnicas de muestreo e de traballo de campo.	A13 A15	B1	C8
A26 Saber escoller as técnicas de investigación social (cuantitativas e cualitativas) pertinentes en cada momento.	A15 A18	B3 B4 B13	C8
A17 Coñecementos e habilidades na procura de información secundaria nas diferentes fontes (institucións oficiais, bibliotecas, internet, etc.).	A8 A9 A26		C8
A16 Coñecementos e habilidades técnicas para a produción e a análise dos datos cuantitativos e cualitativos.	A16	B26 B27	C6
A15 Coñecementos e habilidades para suscitar e desenvolver unha investigación aplicada nas diferentes áreas da sociedade.	A9 A13 A16	B3 B4 B5	C6 C8
A7 Coñecemento e dominio da metodoloxía das ciencias sociais e das súas técnicas básicas e avanzadas (cuantitativas e cualitativas) de investigación social; con especial atención aos aspectos de muestreo e dos programas informáticos de aplicación.	A5 A7 A14 A15 A16 A19 A26 A27	B3 B4 B5 B25 B27	C3 C6 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Introducción	a) Orixe das enquisas. b) Razons para realizar unha enquisa. c) Temas posibles. d) Expectativas e roles. e) Cuestións éticas.
2. Deseño e planificación da enquisa	a) Deseño do proxecto. b) Adecuación do deseño aos obxetivos. c) Do modelo de análise á operativización dos conceptos d) A medida e tipos de medida e) Fases dunha investigación mediante enquisas. f) O valor e a prioridade da información.
3. Características xerais da investigación por enquisas	a) Definición e rasgos característicos da enquisa b) Tipos de enquisa c) O deseño da mostra

4. Desenvolvemento dos instrumentos para a enquisa II: a estrutura do cuestionario e as preguntas:	a) Partes o seccións dun cuestionario. b) O fluxo das preguntas. c) As preguntas e os seus tipos. d) A redacción das preguntas. e) Fontes do sesgo nas preguntas. f) Formato e lonxitude do cuestionario. g) As instrucións para a cumprimentación do cuestionario. h) A validez das preguntas. i) A validación do cuestionario: o pre-test.
5. O deseño da mostra	a) Teoría do muestreo. b) Estadísticas fronte a palabras. c) A inferencia estadística. d) O deseño da mostra . e) Tipos de muestreo. f) O tamaño da mostra. g) Estimación de erros de muestreo.
6. A recollida de datos	a. A entrevista: tipos e técnicas, o papel do entrevistador/a, erros e sesgos do entrevistador, briefing. b. O cuestionario por correo. c. A entrevista telefónica: vellos e novos métodos. d. A enquisa vía web: posibilidades, límites e práctica.
7. O traballo de campo	a) O contacto inicial coa persoa/unidade seleccionada e o seu calendario. b) Procedementos de seguimento dos contactos. c) Incentivos ós entrevistados/as. d) As substitucións. e) Documentación do traballo de campo, coas seus procedementos e manuais. f) La supervisión del trabajo de campo.
8. O rexistro da información	a) O dato e a matriz de datos. Unidade e variables. b) A codificación e o rexistro dos datos c) Identificación dos datos en soporte informático
9. Análise de datos da enquisa: estratexias	9. O análisis de datos da enquisa: estratexias analíticas a) A elección da ferramenta estadística axeitada. b) As relacións entre variables. c) O uso de modelos na análise de enquisas. d) Análise fronte a interpretación.
10. A interpretación dos resultados da enquisa e o informe de investigación	a) Os resultados: guía para a súa interpretación. b) A elaboración do informe final. c) A preparación dos datos para a súa utilización pública.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A8 A9 A14 A15 A16 A17 A26 A27 B25 B26 B27	20	0	20

Prácticas a través de TIC	A5 A7 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A26 A27 B1 B3 B4 B5 B13 B25 B26 B27 C3 C6 C8	20	20	40
Aprendizaxe colaborativa	A9 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A26 A27 B4 B5 B13 B25 C3 C6 C8	28	0	28
Investigación (Proxecto de investigación)	A5 A7 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A26 A27 B1 B3 B4 B5 B13 B25 C3 C6 C8	20	20	40
Proba obxectiva	A5 A7 A13 A14 A15 A16 A26 A27 B13 B3 C3 C8	2	10	12
Atención personalizada		10	0	10
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Na sesión magistral explicaranse por parte do profesor os temas do programa. Poderá establecerse debate sobre diferentes aspectos dos temas que se están explicando. Os alumnos deberán, baseándose nas notas que tomen en clase, elaborar a súa propia asignatura, complementando as explicacións do profesor coas referencias bibliográficas do programa e coas que para cada tema vaia suxerindo o profesor. É obrigada a asistencia e participación en clase.
Prácticas a través de TIC	Dependendo da natureza da práctica, esta realizarase ou ben no laboratorio de informática ou ben en seminarios, ou ben individualmente en casa.
Aprendizaxe colaborativa	Organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.
Investigación (Proxecto de investigación)	Trátase de realizar un proxecto completo de deseño dunha investigación por enquisas.
Proba obxectiva	O alumno presentarase a unha proba obxectiva sobre os conceptos básicos da materia

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas a través de TIC	Titorías personalizadas. Se poden programar as titorías que os alumnos consideren necesarias. Disponibilidade virtual vía correo electrónico.
Investigación (Proxecto de investigación)	Nas titorías e nas sesións de aprendizaxe colaborativo supervisarase por parte do profesor o avance do deseño do proxecto.
Aprendizaxe colaborativa	Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, acordarase ao inicio do curso un calendario específico de titorías compatible coa súa dedicación.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Prácticas a través de TIC	A5 A7 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A26 A27 B1 B3 B4 B5 B13 B25 B26 B27 C3 C6 C8	Para cada tema do programa o alumno/a terá que realizar unha práctica, co fin de conseguir as habilidades e destrezas necesarias.	30
Investigación (Proxecto de investigación)	A5 A7 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A26 A27 B1 B3 B4 B5 B13 B25 C3 C6 C8	Realizarase en grupo un proxecto completo do deseño dunha investigación por enquisas.	20
Proba obxectiva	A5 A7 A13 A14 A15 A16 A26 A27 B13 B3 C3 C8	O alumno ten que superar unha proba obxectiva sobre os conceptos básicos da materia.	50

Observacións avaliación

Sistema de avaliación: a nota final da materia é a media entre a parte práctica (Prácticas e investigación) e a Proba obxectiva (exame). Para a correcta realización de ambas é necesaria a asistencia a clase. Estas partes apróbanse cun 5, sendo esta a nota mínima en cada unha para a realización da media.

A nota das prácticas calcularase facendo a media aritmética dos exercicios prácticos realizados (30% da nota). Cada práctica non entregada no tempo e forma indicado valorarase cun cero e como tal computará na media. O traballo de investigación en grupo suporá o 20% da nota.

En caso de suspender unha das partes o alumno/a poderá recuperala na segunda oportunidade, mantendo a nota da parte aprobada.

O sistema de avaliación para o

alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial ou dispensa académica de exención de asistencia: consistirá na realización dun exame final (50% da nota) sobre os contidos do programa impartido en clase e na realización dun traballo de curso individual (50% da nota) a entregar no momento sinalado pola profesora na clase. Para a realización da media, ambas as partes debense superar cunha nota mínima de 5. En caso de suspender unha das partes o/a alumno/a

poderá recuperala na segunda oportunidade, mantendo a nota da parte aprobada.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Alvira Martín, F. (2011). La encuesta: Una perspectiva general metodológica. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.
- Azofra, M.J. (1999). Cuestionarios. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.
- Azorín, Sánchez-Crespo (1986). Métodos y aplicaciones del muestreo. Madrid: Alianza Universidad Textos
- Bosch, J.L.C. (1993). Encuestas telefónicas y por correo. Madrid :Centro de Investigaciones Sociológicas
- Cea D'Ancona, M.A (2004). Métodos de encuesta: Teoría y práctica, errores y mejora. Madrid: Síntesis
- Cochran, W. (1992). Técnicas de muestreo. México: CECSA
- Díaz de Rada Igúzquiza, V. (2000). Problemas originados por la no respuesta en investigación social. Pamplona: Universidad Pública de Navarra
- Díaz de Rada, V. (2001). Organización y gestión de los trabajos de campo con encuestas personales y telefónicas. Barcelona: Ariel
- Díaz de Rada, V. (2001). Diseño y elaboración de cuestionarios para la investigación comercial. Madrid: ESIC
- Díaz de Rada, V. (2002). Tipos de encuestas y diseños de investigación. Pamplona: Universidad Pública de Navarra
- Díaz de Rada, V. (2009). Análisis de datos de encuesta: Desarrollo de una investigación completa utilizando SPSS. Barcelona: UOC
- Fernández García y Mayor Gallego (1994). Muestreo en Poblaciones Finitas: Curso Básico. Barcelona: EUB
- Ghiglione, R. (1989). Las encuestas sociológicas: Teorías y prácticas. México:Trillas
- Hyman, Herbert H. (1971). Diseño y análisis de encuestas sociales. Buenos Aires: Amorroutu
- Kish, L. (1972 (1ª ed.)). Muestreo de encuestas. México:Trillas
- Rodríguez Osuna, J. (1993). Métodos de muestreo. Madrid :Centro de Investigaciones Sociológicas
- Rodríguez Osuna, J. (1991). Métodos de muestreo. Casos Prácticos. Madrid :Centro de Investigaciones Sociológicas
- Sánchez Carrión, J.J. (2000). La bondad de la encuesta: el caso de la no respuesta. Madrid: Alianza

Bibliografía complementaria	- American Association for Public Opinion Research (2000). Best Practices for Survey and Public Opinion Research. Ann Arbor, MI: AAPOR - Baker, R.P. and W.L. Lefes (1988). The Design of CATI Systems: A Review of Current Practice.. En R.M. Groves, P.P Biemer, L.E. Lyberg, J.T. Massey, W.L. Nicholls II, and J. Waksberg (eds.), Tele - Baker, R.P., Crawford, S., and Swinehart, J. (2004). Development and Testing of Web Questionnaires.. En S. Presser, J. Rothgeb, M.P. Couper, J. Lessler, E.A. Martin, J. Martin, and E. Singer (eds.), Me - Biemer, P.P. and Lyberg, L.E. (2003). The Survey Process and Data Quality. Cap. 2. Introduction to Survey Quality, New York: Wiley, pp. 26-62. - Bradburn, N. M., Sudman, S., & Wansink, B. (2004). Asking questions: The definitive guide to questionnaire design. San Francisco: Jossey-Bass - Converse, J. M., & Presser, S. (1986). Survey questions: Handcrafting the standardized questionnaire,. Newbury Park, CA: Sage Publications. - Couper, M.P. (2000). Web Surveys: A Review of Issues and Approaches. Public Opinion Quarterly, 64: 464-494 - DeVellis, R. F. (2003). Scale development: Theory and applications.. Thousand Oaks, CA:Sage Publications - Dillman, D. A. (2000). Mail and internet surveys: The tailored design method (2ª ed.). New York: Wiley. - Dillman, D.A. (1991). The Design and Administration of Mail Surveys. AnnualReview of Sociology, 17: 225-249. - Fowler, F. J. (1995). Improving survey questions: Design and evaluation. Thousand Oaks, CA: Sage Publications - Frey, J. H., & Oishi, S. M. (1995). How to conduct interviews by telephone and in person. Thousand Oaks, CA: Sage. - Groves, et al. (2004). Survey methodology. Hoboken, New Jersey: Wiley - Hox, Joop J. (1997). From theoretical concept to survey question. En L. Lyberg, P. Biemer, M. Collins, E. de Leeuw, C. Dippo, N. Schwarz, & D. Trewin (Eds.), Surv - Lavrakas, P.J. (Ed.) (2008). Encyclopedia of Survey Research Methods. Londres: Sage. - Lepkowski, J.M. et al. (2008). Advances in Telephone Survey Methodology. New York: Wiley. - Nardi, P. M. (2006). Doing survey research: A guide to quantitative methods. 2ª ed.. New York: Allyn and Bacon. - Rossi, P., Wright, J. y Anderson, A. (eds.) (1983). Handbook of Survey Research. San Diego: Academic Press - Rossi, P., Wright, J. y Anderson, A. (eds.) (1983). Handbook of Survey Research. San Diego: Academic Press - Rossi, P., Wright, J. y Anderson, A. (eds.) (1983). Handbook of Survey Research. San Diego: Academic Press - Rossi, P., Wright, J. y Anderson, A. (eds.) (1983). Handbook of Survey Research. San Diego: Academic Press - Weisberg, H. F., Krosnick, J. A., & Bowen, B. D. (1996). An introduction to survey research, polling, and data analysis. (3ª ed.), Thousand Oaks, CA: Sage.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

- Estatística aplicada ás ciencias sociais 1/615G01101
- Métodos e técnicas de Investigación social/615G01105
- Estatística aplicada ás ciencias sociais 2/615G01201
- Análise multivariante de datos sociais/615G01206

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías